på ca 3-4 cm. Den ena arten *A. viridis*, är vit på undersidan av bakkroppssegment 1-4 (Fig. 3), medan *Macrocneme* sp. är något större med en spännvidd på ca 4,5 cm och har två längsgående, vita band på undersidan av bakkroppen (Fig. 2). Hos hangenitalia är skillnaderna störst hos formen på valvae (Fig. 2a och 3a).

Med bananimport från Sydamerika har på senare år även kommit snigelspinnaren *Phobetron hipparchia* (Cramer, 1777; Fig. 1 undre raden) (Limacodidae) som på svenska kan kallas banansnigelspinnare. Denna art har inte heller rapporterats från Sverige tidigare. Banansnigelspinnaren har en brungrå kokong (Dryar 1965) som oftast fästs på bananerna men är något större och kraftigare än den gjord av bananglansvingarna. Som framgår av figuren är det stor skillnad mellan hanen och honan.

Eftersom Sverige nu är medlem i EU kommer förmodligen bananimporten att ske även från andra länder än Syd- och Mellanamerika. Framtiden får utvisa om vi då kommer att få in nya importarter med dessa bananer.

## Litteratur


Draut, M. 1915. Die Gross-Schmetterlinge des Amerikanischen Faunengebietes. Band 6:33-230.

Dyar, H. G. 1935. Die Gross-Schmetterlinge des Amerikanischen Faunengebietes. Band 6:1104-1139.

Field, W. D. 1975. Ctenuchid Moths of *Ceramidia* Butler, *Ceramidiodes* Hampson, and the Caca Species Group pf *Anthichloris* Hübner. Smithsonian Contributions to Zoology No. 198:1-45.


## Summary


With the import of bananas to Sweden a number of exotic invertebrates have been brought here as well. Among them are the Lepidopteran species: *Antichloris viridis* Druce, 1884, *Macrocneme* sp., both belonging to Arctiidae: Euchromiinae, and *Phobetron hipparchia* (Cramer, 1777), Limacodidae. The two latter are reported from Sweden for the first time.



*B. Gustafsson, Naturhistoriska riksmuseet, sektionen för entomologi, Box 50007, S-104 05 Stockholm, Sweden.*


---

# Bidrag till kännedom om svenska skalbaggar 24

[Contributions to the knowledge of Swedish beetles 24]


STIG LUNDBERG


**Histeridae.** Stumpbaggen *Abraeus parvulus* Aubé har rapporterats för Sverige efter fynd av ett exemplar i en ihålig ek med myran *Lasius brunneus* i Strömsholmsområdet, Västmanland, den 25.VI.1984 (Gillerfors 1990). Bland mitt material av *Abraeus* tagna genom sållning av mulmen i en ihålig lönn i samma område finns ett exemplar av *A. parvulus* taget tillsammans med två exemplar av *A. granulum* den 10.IX.1961. I samma träd erhölls den 25.VII.1964 det enda exemplaret av kortvingen *Quedius ventralis* norr om Småland (Lundberg 1966), och dessutom den 29.VII.1962 ett exemplar av knäpparen *Athous mutilatus*.

Ytterligare ett exemplar av *Abraeus parvulus* har tagits i samma område den 30.V.1975 av Bengt Ehnström under bark i anslutning till vitrötad ved på stubben till en vindfälld ek (Ehnström in litt.) Totalt är således hittills 3 exemplar kända från Sverige.

**Staphylinidae.** Kortvingen *Alaobia pandionis* Scheerpeltz togs som ny för landet av Roger Pettersson i en fälla på stammen till en granstubbe vid Rusvattnet i Jämtland den 13.IX.1982 (Lundberg 1984). Ytterligare ett 10-tal exemplar har tagits av Bert Viklund i Messaure- och Porjustrakten i Lu.Lpm. Dessa, liksom några exemplar som jag plockade fram ur fångstmaterial som Reino Rova (Undersåker) tagit i Lu.Lpm vid Vettasjärvi juni–juli 1993 och -94, hade samtliga erhålits i liknande fångstburkar på döda stående barrträdsstammar. Tydligen är inte arten bunden till rovfågelbon, vilket fynden av typmaterialet från Norge har tytt på.

**Eucnemidae.** *Rhacopus sahlbergi* Mannh. hör

till våra sällsyntaste halvknäppare. Arten har bl.a. kläckts ur ekgren på Öland (Palm 1958) och ur hasselgrenar vid Åslemåla i Småland (Lundberg 1993). I juli 1994 kvällshåvade Peter Cederström ett exemplar vid Gråborg på Öland. Vid besök på platsen 18.II och 11.IV.1995 lyckades Bengt Andersson och jag hitta flera kvistar i rishögar med både halv- och fullväxta larver. Huvuddelen av dessa låg ytligt i rishögarna i motsats till den gren Palm beskrivit, som låg längst ner mot marken (Palm 1958). Veden var ovanligt torr men beklädd med en resupinat svamp och gulaktigt färgad. Efter ca 1 1/2 månad i rumstemperatur kläcktes ett 40-tal imagines. I övrigt påträffades i en kvist med mycket blöt ved små *Eucnemid*-larver, som visade sig tillhöra *Microrhagus pygmaeus* F. Dessutom påträffades flera larver i puppkammare av lilla ekbocken (*Cerambyx scopoli* Fuessl.) i ca 4-5 cm grova kvistar, och i ett fall även en imago i en ytligt liggande kvist.

**Ptinidae.** Tjuvbaggen *Pinus pusillus* Sturm har anmälts som svensk efter ett *Ptinus*-exemplar taget 18.X.1983 vid Påryd i Småland. Roy Danielsson, Lund, lyckades leta fram det aktuella exemplaret i Gunnar Dahlgrens samling. Tyvärr visade det sig vara en hona av *Ptinus bicinctus* Sturm., varför arten måste avföras från Sverige.

**Cerambycidae.** Återfyndet av och något om biologin för långhorningen *Leiopus punctulatus* (Paykull) beskrevs efter återfynd av arten vid Båtfors intill Dalälven (Lundberg & Martin 1991). Senare har arten erhållits i stort antal, i huvudsak genom kläckning ur aspgrenar av bl.a. Rune Axelsson, Bengt Ehnström, Åke Lindelöw och Henrik Wallin. Flertalet fynd har gjorts i nordöstra Uppland, främst i Knutbytrakten.

Den 8.VII.1994 vid 15-tiden besökte Henrik Wallin och jag en lokal norr om Knutby, som ursprungligen upptäckts av Rune Axelsson. Vi kunde på en timme plocka ett 10-tal imagines av *Leiopus punctulatus* sittande på kvistarna till en toppdel av asp, som rasat ner hösten 1993 i samband med en storm. Grenen låg i tät skog med stort aspinslag och ett enstaka flyghål visade att angrepp skett redan innan toppen brutits. Vid ett besök en vecka senare, den 15.VII mellan kl. 10–11 erhöll jag ytterligare 13 imagines, även dessa sittande på kvistarna. Vid båda tillfällena var vädret soligt och varmt. Eftersom Ole Martin tog det första återfyndsparet nattetid kl. 23.30 vid Dalälven, är det tydligt att arten håller till i stort sett hela dygnet på lämpliga kvistar för parning och äggläggning. Samtliga exemplar satt stilla tryckta mot barken och var mycket svåra att upptäcka. När vi kom för nära sträckte de på frambenen och släppte sig snabbt till marken. Flertalet exemplar satt på undersidan av kvistarna, som var mellan 2–4 cm grova. På en färskt nedfallen gren intill kunde vi inte upptäcka något exemplar. Däremot fanns det gott om gamla angrepp med flyghål på liggande grenar i skogsdungen.

Den 5.V.1991 besökte jag Bysjön, en utvidgning av Dalälven i sydöstra hörnet av Dalarna, och påträffade där i ett aspområde vid södra stranden av sjön en nedfallen aspgren med kläckhål från året innan av *Leiopus punctulatus*. Denna lokal ligger ca 5 mil SV om Båtfors, där biologin studerades 1990. Uppenbarligen finns arten i lämpliga områden längs nedre delen av Dalälven.

## Litteratur


Gillerfors, G. 1990. Anteckningar om svenska skalbaggar – 3. – Ent. Tidskr. 111: 87–89.

Lundberg, S. 1966. Bidrag till kännedom om svenska skalbaggar 9. – Ent. Tidskr. 87: 50–55.

– 1984. Fynd av för Sverige nya skalbaggsarter rapporterade under åren 1982–83. – Ent. Tidskr. 105: 153–154.

– 1993. Sällsynta och hotade skalbaggar i Hornsö- och Strömsundstrakten i östra Småland. – Ent. Tidskr. 114: 83–96.

– & Martin, O. 1991. Leiopus punctulatus (Coleoptera, Cerambycidae) återfunnen i Sverige – med uppgifter om biologin. – Ent. Tidskr. 112: 129–132.

Palm, T. 1958. Bidrag till kännedomen om svenska skalbaggars biologi och systematik 23. – Ent. Tidskr. 79: 29–33.



## Summary

Records and habitat notes are given for some rare beetles in Sweden. That includes additional data on the biology of *Leiopus punctulatus* (Paykull), *Abraeus parvulus* Aubé, *Rhacopus sahlbergi* (Mannerheim) and *Alaobia pandionis*. The published record of *Ptinus pusillus* from Sweden is erroneous, being based upon a misidentified specimen of *P. bicinctus*.


*Stig Lundberg, Skeppsbrogatan 9, S-972 38 Luleå, Sweden.*